
Landfylling í Nýja Skerjafirði

Ákvörðun um matsáætlun

---

1 INNGANGUR

Þann 11. september 2020 barst Skipulagsstofnun tillaga Reykjavíkurborgar að matsáætlun vegna fyrirhugaðrar landfyllingar í Nýja Skerjafirði, Reykjavík samkvæmt 8. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum, sbr. lið 10.22 í 1. viðauka laganna auk 10 gr. reglugerðar um mat á umhverfisáhrifum.

Skipulagsstofnun leitaði umsagna Reykjavíkurborgar, Fiskistofu, Hafrannsóknarstofnunar, Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur, Minjastofnunar Íslands, Náttúrufræðistofnunar Íslands, Umhverfisstofnunar, Veðurstofu Íslands og Vegagerðarinnar.

2 GÖGN LÖGÐ FRAM

Tillaga framkvæmdaraðila að matsáætlun: Landfylling í Nýja Skerjafirði. Tillaga að matsáætlun. Reykjavíkurborg. Efla, september 2020.

Umsagnir um tillögu að matsáætlun bárust frá:

- Umhverfis- og skipulagssviði Reykjavíkurborgar með bréfi dags. 29. september 2020.
- Fiskistofu með bréfi dags. 7. október 2020.
- Hafrannsóknarstofnun með tölvupósti dags. 21. september 2020.
- Heilbrigðiseftirliti Reykjavíkur með bréfi dags. 29. september 2020.
- Minjastofnun Íslands með bréfi dags. 6. október 2020.
- Náttúrufræðistofnun Íslands með bréfi dags. 2. október 2020.
- Umhverfisstofnun með tölvupósti. 1. október 2020.
- Veðurstofu Íslands með tölvupósti dags. 30. september 2020.
- Vegagerðinni með tölvupósti dags. 1. október 2020.

Athugasemdir við tillögu að matsáætlun bárust frá:

- Jóni Þóri Víglundssyni með bréfi dags. 29. september 2020.

Frekari upplýsingar bárust frá framkvæmdaraðila með tölvupósti dags. 24. nóvember 2020.

3 FRAMKVÆMD OG UMHVERFISÁHRIF

Í framlagðri tillögu Reykjavíkurborgar að matsáætlun eru kynnt áform borgarinnar um gerð landfyllingar í Nýja Skerjafirði og gerð grein fyrir hvernig Reykjavíkurborg hyggst standa að mati á umhverfisáhrifum framkvæmdarinnar. Fram kemur í tillögu Reykjavíkurborgar að áformað sé að gera 4,3 ha landfyllingu og hugsanlega sjóvarnargarð í Skerjafirði sem að sé liður í þéttingu byggðar og uppbyggingu nýs hverfis í suðvesturhluta borgarinnar í samræmi við Aðalskipulag Reykjavíkur 2010 - 2030. Áætluð efnispörf landfyllingar er um 224.000 m³.

Í umsögn Hafrannsóknarstofnunar við tillögu að matsáætlun er bent á að ekki sé nægjanlega gerð grein fyrir sjóvarnargarðinum í tillögunni til að hægt sé að taka afstöðu til þess hluta framkvæmdarinnar.

Í svörum framkvæmdaraðila kemur fram að ekki liggja fyrir hvort sjóvarnargarður verði reistur. Verkfræðistofnunni Vatnaskilum hafi verið falið að kanna áhrif sjóvarnargarðs á uppsöfnun sets og niðurstöður verði kynntar í frummatsskýrslu og að betur verði gerð grein fyrir hugsanlegum varnarmannvirkjum eða sambærilegum aðgerðum.

Að neðan er gerð grein fyrir atriðum sem fjalla þarf um í frummatsskýrslu umfram það sem tilgreint er í tillögu Reykjavíkurborgar eða leiðir beint af kröfum í 20. gr. reglugerðar nr. 660/2015.

Tengdar framkvæmdir

Fyrirhugðuð brú yfir Fossvog og landfyllingar tengdar henni hafa áður hlotið málsmeðferð á grundvelli laga um mat á umhverfisáhrifum.

Valkostir

Í matsáætlun kemur fram að að markmið framkvæmdar sé að uppfylla markmið í aðalskipulagi Reykjavíkur um þéttingu byggðar, þróunarsvæði þ5 sem kallað er Nýi Skerjafjörður. Þar er landfylling talin vera forsenda fyrir því að hægt sé að uppfylla markmið um þéttingu byggðar. Þá er fyrirhugað að vinna tvær deiliskipulagsáætlanir fyrir hið nýja hverfi, norður og suður. Í matsáætlun kemur fram að aðalvalkostur felist í gerð 4,3 ha landfyllingar sem hluta að nýrri íbúabyggð í Nýja Skerjafirði. Ekki verði fjallað um aðra valkosti þar sem að stærð landfyllingar sem gert er ráð fyrir í matsáætlun tekur mið af því byggingarlandi sem bæta þarf við til að skipulagssvæðið nái ákjósanlegri stærð með tilliti til uppbyggingu innviða.

Í athugasemd Jóns Víglundssonar íbúa í Skerjafirði kemur fram að við að áfangaskipta verkinu og fella undir seinni áfanga þann hluta svæðisins sem fyrirhugað er að setja í umhverfismat sé hægt að hefja framkvæmdir á á þeim hluta svæðisins sem sé utan áhrifasvæðis umhverfismats. Rétt væri að að fyrirhugað umhverfismat næði til svæðisins í heild.

Í svörum framkvæmdaraðila kemur fram að í frummatsskýrslu verði lagt mat á samlegðaráhrif landfyllingar og nýrrar íbúabyggðar.

Í umsögn Náttúrufræðistofnunar Íslands er ekki talið ásættanlegt að landfylling í Skerjafirði sé eini valkosturinn fyrir þéttingu byggðar eða losun á efni. Það er því mat Náttúrufræðistofnunar Íslands að vel megi þetta byggð þó ekki sé um leið gengið enn frekar á fjörur og lífríki þeirra í Reykjavík.

Í svörum framkvæmdaraðila kemur fram að í Aðalskipulagi Reykjavíkur varðandi skipulag svæðisins sé lögð áhersla á að byggð geti risið óháð því hvort flugvöllur fari eða verði áfram í Vatnsmýri um fyrirsjáanlega framtíð. Því er landfylling talin spila veigamikil hlutverk í auknu framboði á byggingarlandi og ekki litið á það sem valkost að auka byggingarland til norðurs eða austurs þar sem flugvöllur er nú.

Skipulagsstofnun minnir á að við mat á umhverfisáhrifum skal gera grein fyrir raunhæfum valkostum sem framkvæmdaraðili hefur kannað og bera þá saman með tilliti til umhverfisáhrifa. Samanburður valkosta er mikilvægur liður í mati á umhverfisáhrifum til að draga eins og kostur er úr neikvæðum umhverfisáhrifum framkvæmdar.

Í gildandi aðalskipulagi Reykjavíkur kemur fram að ein megin stefna með þéttingu byggðar er betri nýting borgarlands sem valdi því að minna er gengið á óraskað svæði í útjaðri borga. Auk þess kemur fram að við val á svæðum til þéttingar sé sérstaklega litið til verndargildis, útivistargildis og mikilvægis þeirra sem búsvæða. Þéttingu skuli því beina á þau svæði sem flokkast megi sem

vannýtt athafnasvæði eða opin svæði sem hafi lítið sem ekkert útivistargildi. Með hliðsjón af framansögðu bendir Skipulagsstofnun á að mikilvægt er að það komi fram hvernig fyrirhuguð framkvæmd sé í samræmi við megin stefnu aðalskipulagsins og að fjallað verði um núllkost þ.e. að uppbygging fari fram án þess að gert sé ráð fyrir landfyllingu og umhverfisáhrif þess kostar verði borin saman við aðalvalkost. Jafnframt þarf að rökstyðja val á kosti að teknu tilliti til umhverfisáhrifa.

Gróður, strand- og sjávarlífriki

Í umsögn Hafrannsóknarstofnunar kemur fram að innan framkvæmdarsvæðisins séu leirur sem verða fyrir raski en þær njóta sérstakrar verndar skv. náttúruverndarlögum. Þá verður einnig rask á klóþangsklungri sem líkt og leirur eru mikilvæg búsvæði vegna mikils líffræðilegs fjölbreytileika. Klóþang sem einkennir vistgerðina klóþangsklungur vex afar hægt á skjólsælum stöðum og því líkur á að vistgerðin endurheimtist seint eða ekki eftir gerð landfyllingar. Þá er lítið eftir af náttúrulegum fjörum á höfuðborgarsvæðinu en þær hafa mikið útivistar og fræðslugildi.

Í svörum framkvæmdaraðila kemur fram að áhersla verði lögð á að endurheimta þessi búsvæði ásamt því að strandlengjan verði mótuð á þann hátt að hún líki eftir náttúrulegri strönd. Þá sé til skoðunar að reisa varnarmannvirki til að stuðla að uppsöfnun sets og með því auka líkurnar á að leirur geti myndast á ný.

Ljóst er að aðgerðir til endurheimt vistkerfa og uppsöfnun sets eru háðar talsverðri óvissu. Í umfjöllun um mótvægisáðgerðir í frummatsskýrslu þarf að fjalla ítarlega um möguleika á að endurheimta leirur og fjalla um reynslu af sambærilegum aðgerðum.

Efnisöflun

Í kafla 3.8 tillögu Reykjavíkurborgar kemur fram að ekki sé endanlega ljóst hvaðan efni verði fengið í landfyllinguna. Fyrirhugað er að nýta efni frá nálægum byggingasvæðum og eru nokkrir möguleikar til skoðunar í því sambandi, meðal annars efni sem til fellur vegna uppbyggingar Landspítala Háskólasjúkrahúss eða frá öðrum þéttingarreitum í Reykjavík vestan Elliðaána. Þá er til skoðunar efnistaka úr sjó og flutningur þess efnis sjóleiðina í landfyllinguna.

Í frummatsskýrslu þarf að koma fram efnispörf, bæði magn og gerð þess efnis, sem fyrirhugað er að nota í landfyllinguna. Gera þarf grein fyrir þeim efnistökusvæðum sem koma til greina og fjalla um flutningsleiðir frá mögulegum efnistökusvæðum. Þá þarf að bera saman umhverfisáhrif þeirra valkosta sem koma til greina varðandi efnistöku.

Þá bendir Skipulagsstofnun á að ef til greina kemur að taka efni úr sjó af svæði sem ekki hefur hlotið málsmeðferð á grundvelli laga um mat á umhverfisáhrifum þá þarf að meta umhverfisáhrif þeirrar efnistöku.

Straumar

Í umsögn Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur kemur fram að skoða þurfi hvaða áhrif breytingar á straumum vegna sjóvarnargarðs hafa á dreifingu gerlamengunar frá yfirfalli og neyðarlúgu skólþdælustöðvar í Skeljanesi og hvort að gerlamengun geti borist að ströndinni þegar óhreinsað skólþ berst frá dælustöðinni um útrásir.

Í svörum framkvæmdaraðila kemur fram að ekki sé talið að breytingar á straumum vegna sjóvarnargarðs muni hafa mikil áhrif á dreifingu gerlamengunar frá yfirfalli og neyðarlúgu dælustöðvarinnar í Skeljanesi. Veitur fyrirhuga að reisa nýja dælustöð fráveitu við hlið núverandi dælustöðvar til að koma til móts við aukið álag. Með henni aukist afkastageta og áhætta á að dælustöðin fari á útfall minnkar og það dragi út notkun neyðarlúgu. Þá verði útrás nýrrar

dælustöðvar mörg hundruð metrar og nái langt út fyrir fyrirhugaðan sjóvarnargarð. Bygging sjóvarnargarðs ræðst af niðurstöðum rannsókna á straumum sem kynntar verða í frummatsskýrslu.

Í frummatsskýrslu skal gera skilmerkilega grein fyrir því hvernig straumar breytast í Skerjafirði með tilkomu hugsanlegs sjóvarnargarðs. Bæði með hliðsjón af setflutningum og söfnun sem og hugsanlegum áhrifum á dreifingu gerlamengunar frá dælustöð fráveitu í Skeljanesi.

Náttúruvá

Í umsögnum Veðurstofu Íslands og Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur er bent á að nauðsynlegt sé að meta áhrif hækkandi sjávarstöðu vegna loftlagsbreytinga á landfyllinguna í samræmi við nýjustu rannsóknir þar sem eldri viðmið gerðu ráð fyrir minni hækkun en nú er talin möguleg. Þá bendir Veðurstofan jafnframt á að leggja þurfi mat á hversu mikil hætta sé á sjávarflóðum á landfyllingunni við lágmarkshæð +4,5 m í hæðarkerfi Reykjavíkur og hvernig sú hætta aukist með tíma. Því mati þarf að fylgja lýsing á hvernig sé hægt að draga úr hættunni. Í viðmiðunarreglum fyrir landhæð á lágsvæðum (2018) kemur fram að gera skuli ráð fyrir a.m.k eins metra hækkun sjávar við skipulag á þeim svæðum og að í skýrslu vísindanefndar um loftslagsbreytingar kemur fram að sjávarstöðubreytingar muni halda áfram og fara langt yfir yfir einn metra, jafnvel þótt dregið verði skarplega úr losun gróðurhúsalofttegunda.

Í svörum framkvæmdaraðila kemur fram að í skipulagi á svæðinu er tekið tillit til hækkandi sjávarstöðu og gert ráð fyrir að göngustígur meðfram ströndum landfyllingarinnar sé í +5 m í hæðarkerfi Reykjavíkur. Í tillögu að deiliskipulagi fyrir nýja byggð í Skerjafirði er auk þess gert ráð fyrir ýmsum mótvægisáðgerðum til þess að bregðast við hækkun sjávarmáls, þar á meðal mótun nýrrar náttúrustrandar við landfyllingu, landmótun sem beinir regnvatni og sjó í lautir og aðrar blágrænar ofanvatnslausnir. Auk þess eru settir lágmarks gólfkvótar á byggingar og þar miðað við viðmið úr skýrslu Vegagerðarinnar frá 2018 um lágmarks land- og gólfhæðir á lágsvæðum í Reykjavík.

Skipulagsstofnun telur að taka þurfi mið af ábendingum Veðurstofu Íslands og að í frummatsskýrslu þurfi að gera grein fyrri þoli byggðar á fyrirhugaðri landfyllingu gagnvart sjávarflóðum með tilliti til sjávarstöðubreytinga í samræmi við nýjustu rannsóknir. Fjalla þarf um næmni framkvæmda gagnvart loftslagsbreytingum og leggja mat á tíðni sjávarflóða og hvernig sé fyrirhugað að draga úr hættunni.

Verndarsvæði

Í tillögu Reykjavíkurborgar kemur fram að samkvæmt náttúruverndaráætlun 2004-2008 hafi verið uppi áform um að fyrirhugað framkvæmdarsvæði yrði friðlýst. Þær áætlanir hafi ekki gengið eftir sem skyldi en búið er að friðlýsa þann hluta Skerjafjarðar sem er innan bæjarmarka Kópavogs með fjörum ásamt grunnsævi. Skerjafjörður er eitt þeirra svæða sem hefur verið tilnefnt á B-hluta náttúruminjaskrár Náttúrufræðistofnunar Íslands. Svæðið er tilnefnt vegna fjöruvistgerða og fugla.

Í umsögn Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur kemur fram að vegna nálægðar framkvæmdarsvæðis við verndarsvæði auk þess sem fyrirhugað er að friðlýsa svæðið í heild telur eftirlitið nauðsynlegt að ítarlegt mat fari fram á áhrifum framkvæmda ásamt samlegðaráhrifum framkvæmda við Fossvogsbrú á sama svæði.

Í svörum framkvæmdaraðila kemur fram að í frummatsskýrslu verða áhrif á gróður, strand- og sjávarlífríki, fuglalíf og verndarsvæði metin, auk þess sem samlegðaráhrif við Fossvogsbrú verða skoðuð.

Skipulagsstofnun telur að horfa þurfi til þess að Skerjafjörður er eitt þeirra svæða sem stefnt er að friðlýsa samkvæmt náttúruverndaráætlun 2004-2008 auk þess sem Náttúrufræðistofnun Íslands

leggur til að svæðið verði sett verði á B- hluta náttúruminjaskrár. Þá er ströndin vestan og austan við svæðið skilgreind sem hverfisverndarsvæði í gildandi aðalskipulagi. Landfylling getur haft neikvæð áhrif á gildi þess svæðis sem lagt til er að friða. Jafnframt falla vistgerðir á fyrirhuguðu framkvæmdarsvæði undir sérstaka vernd skv. 61 gr. náttúruverndarlaga og ber að forðast að raska þeim nema brýna nauðsyn beri til og ljóst að aðrir kostir séu ekki fyrir hendi. Þá ber að horfa til útivistar- og fræðslugildis svæðisins sérstaklega með hliðsjón af því að lítið er eftir af náttúrulegum fjörum á höfuðborgarsvæðinu. Með hliðsjón af verndargildi svæðisins telur Skipulagsstofnun að fjalla þurfi með ítarlegum hætti í frummatsskýrslu hvort hægt sé að uppfylla markmið um þéttingu byggðar án landfyllingar.

Enn fremur telur Skipulagsstofnun að fjalla þurfi um hvort að fyrirhuguð framkvæmd geti haft áhrif á verndargildi aðliggjandi verndarsvæða. Þá telur Skipulagsstofnun að leggja þurfi mat á áhrif framkvæmdar á fyrirhugaða friðlýsingu svæðisins í heild.

Umferð, umferðarmyndun og öryggi

Í kafla 4.8 í tillögu að matsáætlun kemur fram að áætlað er að flytja efni í landfyllinguna með flutningabílum. Við flutningana verður notast við veg sem lagður verður vegna fyrirhugaðrar landfyllingar fyrir Fossvogsbrú. Vegurinn sem um ræðir er 700 m langur og kemur til með að liggja frá Nauthólsvegi að framkvæmdasvæðinu. Þannig verði komið í veg fyrir að efnisflutningar fari um Suðurgötu og Einarsnes. Tryggt verður að ofangreindur vegur verði lagður óháð því hvort að framkvæmdir við Fossvogsbrú verði hafnar og áður en framkvæmdir við landfyllingu í Skerjafirði hefjast. Þar sem umrædd veglagning telst hluti framkvæmda við fyrirhugaða Fossvogsbrú verður ekki fjallað um áhrif hennar í frummatsskýrslu.

Í umsögn Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur er gerð athugasemd við að ekki eigi að gera grein fyrir áhrifum af lagningu framkvæmdavegar í frummatsskýrslu þar sem hann telst hluti af framkvæmd við Fossvogsbrú. Þar sem endurtaka þarf hönnunarsamkeppni vegna Fossvogsbrúar er líklegt að tafir verði á þeirri framkvæmd, eins gæti verið að framkvæmdir við landfyllingu hefjist fyrr. Eftirlitið telur að gera ætti grein fyrir áhrifum af lagningu framkvæmdavegar í mati á þessari framkvæmd.

Í svörum framkvæmdaraðila kemur fram að auk þess að nýtast við framkvæmdir við Fossvogsbrú mun framkvæmdavegur frá Nauthólsvegi þjónusta umferð vegna framkvæmda við 1. áfanga íbúabyggðar og síðan vera megin aðkoma að skipulagssvæðinu þegar vinna við landfyllingu hefst í 2. áfanga. Þar sem að vegurinn verður lagður óháð því hvort af landfyllingu í Skerjafirði verður er ekki talin ástæða til þess að meta umhverfisáhrif á lagningu hans í þessu umhverfismati.

Skipulagsstofnun bendir á að í málsmeðferð skv. lögum um mat á umhverfisáhrifum vegna landfyllingar og brúar yfir Fossvog var eingöngu fjallað um og lagt mat á lagningu 400 m bráðabirgðavegar frá Nauthólsvegi að framkvæmdasvæði brúarinnar en ekki um veglagningu að fyrirhugaðri landfyllingu og íbúabyggð í Skerjafirði. Stofnunin bendir að á að skv. framlögðum gögnum framkvæmdaraðila er í öllum tilfellum gert ráð fyrir lagningu vegar frá Nauthólsvegi að fyrirhuguðu framkvæmdasvæði, þ.e. 700 m löngum vegi. Því þarf í frummatsskýrslu að fjalla um og leggja mat á a.m.k. 300 m veglagningu frá framkvæmdasvæði Fossvogsbrúar að fyrirhuguðu framkvæmdasvæði landfyllingar og íbúabyggðar í Skerjafirði. Jafnframt bendir Skipulagsstofnun á að í frummatsskýrslu þurfi að skýra hvernig unnt sé að leggja viðkomandi veg frá Nauthólsvegi að fyrirhuguðu framkvæmdasvæði án þess að fyrst verð gerð landfylling við Fossvogsbrú.

Hljóðvist og loftgæði

Í umsögn Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur er bent á að við Nauthólsveg sé barnaskóli, leikskóli og íbúðarhús sem standi alveg við veginn, auk Háskólans í Reykjavík. Þá geti efnisflutningar um svæðið haft áhrif á útivistarsvæðið í Nauthólsvík. Svæðið er þegar undir álagi vegna umferðar bíla

og flugvéla og getur aukin umferð haft í för með sér aukna loft- og hljóðmengun. Jafnframt bendir HER á að í frummatsskýrslu eigi að gera grein fyrir mótvægisáðgerðum eftir því sem við á en ekki eigi að fara í líkanagerð eða rannsóknir. Að mati HER þarf að minnsta kosti að útbúa hljóðvistarkort vegna aukins umferðarmagns. Þá þurfi að meta samlegðaráhrif annarra framkvæmda á sama svæði enda kunni þungaumferð vegna beggja framkvæmda að eiga sér stað á sama tíma.

Í svörum framkvæmdaraðila kemur fram að í frummatsskýrslu verða áhrif á hljóðvist, loftgæði og umferð, umferðamyndun og öryggi metin með tilliti til þeirrar umferðar sem nú þegar fer um Nauthólsveg. Til að bregðast við athugasemd HER hefur framkvæmdaraðili ákveðið að útbúið verði hljóðvistarkort vegna aukins umferðarmagns um Nauthólsveg. Í frummatsskýrslu verða samlegðaráhrif bæði vegna nýrrar Fossvogsbrúar og nýrrar íbúabyggðar í Skerjafirði metin og þar tekið tillit til þess að þungaumferð vegna framkvæmdanna geti átti sér stað samtímis.

Skipulagsstofnun leggur áherslu á að auk þess sem tilgreint er í tillögu Reykjavíkurborgar þarf að taka mið af ábendingu Heilbrigðiseftirlits Reykjavíkur og gera ítarlegri grein fyrir áhrifum á hljóðvist með gerð hljóðvistarkorts.

Gerð landfyllingar

Í kafla 3.7 í matsáætlun kemur fram að við uppbyggingu landfyllingar verði fyllingarefni komið fyrir á fyllingarsvæði jafnt og þétt út frá landi þar til áætlaðri landmótun verði náð.

Skipulagsstofnun bendir á að þar sem fyrirhugað er að byggja landfyllinguna upp jafnt og þétt út frá landi þarf í frummatsskýrslu að gera grein fyrir hugsanlegri gruggmyndun á framkvæmdartíma og hugsanlegum mótvægisáðgerðum vegna hennar.

Vöktun

Í frummatsskýrslu þarf að leggja fram áætlun um vöktun umhverfisáhrifa eftir að framkvæmdum er lokið og starfsemin er komin í rekstur, eftir því sem við á.

4 NIÐURSTAÐA

Í samræmi við 8. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum hefur Skipulagsstofnun farið yfir framlagða tillögu Reykjavíkurborgar að matsáætlun ásamt þeim umsögnum og athugasemdum sem borist hafa stofnuninni og viðbrögðum framkvæmdaraðila við þeim. Skipulagsstofnun fellst á tillögu framkvæmdaraðila að matsáætlun með eftirfarandi skilyrðum.

1. Í frummatsskýrslu þarf að koma fram hvernig fyrirhuguð framkvæmd er í samræmi við megin stefnu Aðalskipulags Reykjavíkur 2010-2030 hvað varðar val á svæðum til þéttingar byggðar með hliðsjón af verndargildi, útvistargildi og mikilvægi þeirra sem búsvæða. Gera þarf ítarlega grein fyrir áhrifum núllkosta, þ.e. uppbyggingu íbúabyggðar án landfyllingar, til að hægt sé að bera saman umhverfisáhrif þessara tveggja valkosta þannig að unnt sé að draga eins og kostur er úr neikvæðum áhrifum framkvæmdar.
2. Fjalla þarf um í frummatsskýrslu hvort fyrirhuguð framkvæmd kann að hafa áhrif á verndargildi aðliggjandi friðlýstra svæða og fyrirhugaða friðlýsingu Skerjafjarðar í heild.
3. Í frummatsskýrslu verður að greina frá þeim áðgerðum sem framkvæmdaraðili hyggst beita til að lágmarka neikvæð áhrif á leirur og lífríki. Bæði með tilhögun framkvæmda sem og tímasetningu þeirra. Einnig þarf að fjalla ítarlega um möguleika á að endurheimta leirur og fjalla um reynslu af sambærilegum áðgerðum.
4. Í frummatsskýrslu þarf að koma fram efnisþörf, bæði magn og gerð þess efnis, sem fyrirhugað er að nota í landfyllinguna. Gera þarf grein fyrir þeim efnistökusvæðum sem

koma til greina og fjalla um flutningsleiðir frá mögulegum efnistökusvæðum. Þá þarf að bera saman umhverfisáhrif þeirra valkosta sem koma til greina varðandi efnistöku annars vegar efnistöku úr sjó og hins vegar á landi.

5. Í frummatsskýrslu skal gera skilmerkilega grein fyrir því hvernig straumar breytast í Skerjafirði með tilkomu hugsanlegs sjóvarnargarðs. Bæði með hliðsjón af setflutningum og söfnun sem og hugsanlegum áhrifum á dreifingu gerlamengunar frá dælustöð fráveitu í Skeljanesi.
6. Í frummatsskýrslu þarf að gera grein fyrri þoli byggðar á fyrirhugaðri landfyllingu gagnvart sjávarflóðum með tilliti til sjávarstöðubreytinga í samræmi við nýjustu rannsóknir. Fjalla þarf um næmni framkvæmda gagnvart loftslagsbreytingum og leggja mat á tíðni sjárvarflóða og hvernig sé fyrirhugað að draga úr hættunni.
7. Í frummatsskýrslu þarf að fjalla um og leggja mat á a.m.k. 300 m veglagningu frá framkvæmdasvæði Fossvogsbrúar að fyrirhuguðu framkvæmdasvæði landfyllingar og íbúabyggðar í Skerjafirði. Jafnframt bendir Skipulagsstofnun á að í frummatsskýrslu þurfi að skýra hvernig unnt sé að leggja viðkomandi veg frá Nauthólsvegi að fyrirhuguðu framkvæmdasvæði án þess að fyrst verð gerð landfylling við Fossvogsbrú.
8. Í frummatsskýrslu þarf að gera grein fyrir gruggmyndun á framkvæmdatíma og mögulegum mótvægisáðgerðum vegna hennar.

Framkvæmdaraðili getur kært ákvörðunina til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála, sbr. 14. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum og er kærufrestur til 29. janúar 2021.

Reykjavík, 21. desember 2020.

Egill Þórarinnsson

Tinna Jónsdóttir